

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A budapesti vízvezeték el-
zúllása*

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1921. 8. 7.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

628.1

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

A budapesti vízvezeték elzúllása.

Alig van Európában nagy város, amelynek vízvezetéke oly hasznavehetetlen volna, mint Budapesté. A város egyes részeiben már évek óta nincsen víz nappal, a belterületen egész éjjel zárva kell tartani a csapokat. A polgárság a vízmű igazgatóságát okolja, ez pedig a polgárságot. Tehát vagy a budapesti polgár nem tud bálni a vízvezetékkel; elrontja, nem javíttatja meg, ezáltal vizet pazarol, különben is sok vizet pazarol a vízműigazgatóság vádjára szerint, napi 230 litert, holott a berlini vagy müncheni polgárnak 80 liter is elegendő egy napra, ez az egyik eshetőség, a másik pedig az, hogy a vízműigazgatóság maga a hibás, káros műszaki konzervatívizmussal lehetetlenné teszi a vízmű fejlesztését és teljesen megsemmisíti az eddig elért eredményeket. Mindezt most nyáron, évtizedek egyik legforróbb kánikulájában, még jobban megérezzük, mint máskor és nem csoda, ha elégedetlenek vagyunk a székesfővárosi vízművek vezetésével.

Bármily tekintélyes mérnök is *Kájlínger Mihály* udvari tanácsos, a vízművek igazgatója, s bármily nagy érdemei vannak is a vízművek fejlesztése körül, a tanács alighanem kénytelen lesz a maga hatáskörében intézkedni a vízműzériák megszüntetése végett. Ugy a csatornázási, mint a vízellátási igazosztály a tamáskodásnak bizonyos fokával nézi *Kájlínger* vezérigazgató működését és a korszerű ujtásokat, a maradisággal való teljes szakítást szeretne remélni ettől. *Kájlínger* adatai szerint a budapesti vízmű naponta 220.000 köbméter vizet termel, egy lélekre tehát 230 liter jut, s a vízmű azért nem tud többet adni, mert nem fejleszhető tovább megfelelő költségvetési fedezet hiányában, jövedelmezősége pedig azért csekély, mert a vízmérő órák még mindig nincsenek mindenütt felszerelve, ami a mai vízvezetési rendszer jövedelmezőségét kétségessé teszi. Az aránytalanul nagy vízfogyasztás okát a vízmű igazgatósága a vízvezetési berendezések megrongálásában látja, a csapok

nem zárnak és ezáltal a vízpazarlásnak senki sem tud gátat vetni. A pénzügyi bizottság június 27-iki ülésén *Kájlínger Mihály* vezérigazgató érdekes adatokkal bizonyította a fővárosi vízmű leromlását. Ötven év óta áll a vízmű, azóta folyton vizsgálják az ellenőrök a házfelszereléseket és például 1917 januárban megvizsgáltak 544 házat és találtak 1372 hibát, júliusban 1194 házban 3488 hiba és októberben 455 házban 1248 hiba volt, ebben az évben pedig 5342 házban megállapítottak 14050 hibát. Tehát akárhányszor vizsgáljuk azokat a házakat, mindig ugyanazokat a hibákat találjuk a vízvezetékben. A helyzet 50 év alatt sem változott meg.

— „Az oka pedig ennek az, — mondotta *Kájlínger* — hogy a vizsgálat nem a tettenérést bünteti, hanem csak a bajnak egy bizonyos idő múlva be nem szüntetését. Vagyis ha az ellenőr talál akármilyen hibát, akkor ő nem léphet fel, hanem ad terminust és ha erre a terminusra a hibát kijavították, akkor már nem tehet semmit. Ha ezt ismétli egy évben tizenkétszer és mind a tizenkétszer találja ugyanazt a hibát, egyetlen egy esetben sem léphet fel ellene. Ennek az a következménye, hogy ezeket a hibákat csak úgy javítják tessék-lássék módjára, hogy mikor az a bizonyos terminus eljön, akkor a csapok meg legyenek javítva, rossz keztyűbőrrel, vagy akármmivel, hogy az alatt a pár nap alatt rendbe jöjjenek, akkor nem tehet a rendszabályok szerint az ellenőr semmit, de három nap múlva újra kezdődik a vízfolyás. Az eredmény az, hogy métermázsaszámra fogyasztjuk a papírost, mert a 15848 ház azt jelenti, hogy annak a szegény ellenőrnek kétszer annyi jegyzőkönyvet kell felvenni, egyet otthagyt, egyet beszállit nekünk, mi pedig most termeljük a 10 előjáráságnak a megintést, a felszólítást, hogy járjon el. Megint tizenötezerszer két aktát csinálunk, az egyik ottmarad, hogy az irattárban nyoma legyen, a másik pedig átme gy természetesen egy évben 100—150.000 jegyző-

könyv és kb. 300.000 akta keletkezik, aminek az eredménye ez, amit mondtam, vagyis semmi.”

A hosszas tanácskozásnak az volt az eredménye, hogy a bizottság nem tudott határozatot hozni. A tagok egy része a lakóra akarta hárítani a vízvezeték falon kívüli alkatainak megjavítását, egy másik rész a háziurakkal akarta ezt elvégeztetni, végül is az elnöklő *Folkusházy* alpolgármester javaslatára az egész vízügyet visszaadták a tanács illetékes ügyosztálynak, hogy az terjeszsen új javaslatot a bizottság elé.

Ennyi tétovázás, tétlenség és kapkodás látára nem csoda, ha a polgárság a város vezetői irányában egyre bizalmatlanabbá lesz. Az éjjeli csapelzárások következtében kinszenvedés az éjszaka minden betegnek. A munkából éjjel hazatérő emberek nem tudnak eléget tenni a higiénia leg-
elemibb követelményeinek, a város sok részében pedig, főleg a villanegyedekben, s a budai részeken, rosszabb a helyzet, mint fahon, mert ott leg-
több minden házban van kut. Mindettől eltékvintve, az általános egészségügy és az idegenforgalom szempontjából is türehetetlenek a budapesti állapotok. Az utcák porosak és piszkosak. Az utcséli fák nincsenek öntözve és elsenyvednek, gyönyörű parkjaink teljesen tönkrementek, néhány szökőkútunk már évek óta nem működik, jóformán azt sem tudjuk, milyen volt valaha a szökőkút. Mindezt mi

okozza? A vízmű-igazgatóság javíthatatlan konzer-
vatívizmusa, amely világért sem akar változtatni a
meglevő vízvezetéki rendszeren. Nem a vízműórák-
kal már felszerelt, vagy még fel nem szerelt házak
vizpazarlása okozza a bajt, hanem okozza igenis
egyes nagy gócpontok óriási vízfogyasztása. Ilyen
gócpontok a pályaudvarok, a közkertek, parkok s a
nagy ipartelepek. Egyetlen megoldás egy második
vízmű létesítése, oly vízműé, amely a nyers dunavizre
van alapítva. Ez a vízmű látná el a temetők, pályaud-
varok, parkok és erre alkalmas ipartelepek öntöző és
használati vízzel (Nutzwasser) való ellátását. Ez a
rendszer megvan Berlinben is, ahol kitűnően be-
vált és a budapesti vízművek igazgatósága is elfo-
gadható megoldásként jelölte ezt ki, amikor az új
lóversenyter öntözéséről volt szó. Egy ily szüret-
len vízvezeték létesítése tehermentesítené a káposz-
tásmegyeri vízműveket, parknak, közkertnek, pá-
lyaudvarnak, lóversenyternek és egy-egy ipartelep-
nek megfelelő a nyers dunaviz is, annál több víz
jutna a polgárságnak. A vízmű-igazgatóság el is
készítette már egy ily második vízvezetéki hálózat
tervét. Ennek a második vízműnek, amely a Hun-
gária-ut vonalát követné, 27 millió koronába kerülne
a megépítése. Huszonhét millió korona előteremtése
igazán nem okozna gondot a tanács pénzügyi ügy-
tályának. S méltán háritják a felelősséget minden
illetékes tényező *Káslinger Mihályra*, aki attól tart,
hogy a megyeri vízműtelep bővítési munkái hát-
raltatnának, ha megvalósulna a második vízmű
terve.

Itt hömpölyög a hatalmas folyó a Fekete-
tenger felé, s mi nem tudunk vízhez jutni, a város-
ban pedig szinte megszűnt már minden növényi élet.
Ez Budapest leghübb látképe — 1921-ben.